

Міністерство освіти і науки України
Харківська національна академія міського господарства

М. П. Данилевський

«ЕЛЕМЕНТИ ТЕОРІЇ ЙМОВІРНОСТІ»

Розрахунково-графічне завдання

з дисципліни „Вища математика”

(для самостійної роботи студентів 2 курсу денної форми навчання
галузі знань “Геодезія та землеустрій” за напрямом підготовки
6.080101 – “Геодезія, картографія та землеустрій”)

Харків
ХНАМГ
2010

«Елементи теорії ймовірності»: Розрахунково-графічне завдання з дисципліни „Вища математика” (для самостійної роботи студентів 2 курсу денної форми навчання галузі знань “Геодезія та землеустрій” за напрямом підготовки 6.080101 – “Геодезія, картографія та землеустрій”) / Харк. нац. акад. міськ. госп-ва; уклад.: М.П. Данилевський; – Х.: ХНАМГ, 2010 – 8 с.

Укладач: доц. Данилевський М.П.

Рецензент: к.т.н., проф. Станішевський С.О.

Рекомендовано кафедрою вищої математики, протокол № 10 від 26.05.2010 р.

Завдання 1

Ймовірність відбутися випадкових подій x_1 , x_2 , x_3 відповідно рівних p_1, p_2, p_3 .

Знайти ймовірність того, що:

- 1) усі події відбудуться;
- 2) жодна подія не відбудеться;
- 3) тільки одна подія відбудеться;
- 4) тільки дві події відбудуться;
- 5) лиш би одна подія відбулась.

Варіант	P_1	P_2	P_3
1	0,85	0,80	0,91
2	0,86	0,79	0,90
3	0,87	0,78	0,89
4	0,88	0,77	0,88
5	0,89	0,76	0,87
6	0,90	0,75	0,86
7	0,91	0,74	0,85
8	0,92	0,73	0,84
9	0,93	0,72	0,83
10	0,94	0,71	0,82

Завдання 2

Закон розподілу випадкової велечини x заданий таблицею (перша строчка – можливі значення x , друга – відповідні їм значення ймовірностей).

Знайти:

а) математичне очікування;

б) дисперсію;

в) середнє квадратичне відхилення випадкової велечини x ;

г) побудувати багатокутник розподілу.

Варіант

1	x_i	10	12	20	25	30
	p_i	0,1	0,2	0,1	0,2	0,4
2	x_i	8	12	18	24	30
	p_i	0,3	0,1	0,3	0,2	0,1
3	x_i	30	40	50	60	70
	p_i	0,5	0,1	0,2	0,1	0,1
4	x_i	21	25	32	40	50
	p_i	0,1	0,2	0,3	0,2	0,2
5	x_i	10	12	16	18	20
	p_i	0,2	0,2	0,4	0,1	0,1
6	x_i	11	15	20	25	30
	p_i	0,4	0,1	0,3	0,1	0,1
7	x_i	12	16	21	26	30
	p_i	0,2	0,1	0,4	0,2	0,1
8	x_i	13	17	20	27	30
	p_i	0,1	0,2	0,4	0,2	0,1
9	x_i	14	18	23	28	30
	p_i	0,1	0,4	0,3	0,1	0,1
10	x_i	15	18	24	29	30
	p_i	0,1	0,2	0,2	0,1	0,4

Завдання 3

Випадкова величина x задана інтегральною функцією (функцією розподілу $F(x)$). Знайти:

- а) диференціальну функцію (щільність ймовірностей) розподілу;
- б) математичне очікування, дисперсію, стандарт;
- в) побудувати графік інтегральної та диференціальної функції;
- г) обчислити ймовірність попадання випадкової величини в інтервал (α, β) .

$$1. F(x) = \begin{cases} 0, & x < 2 \\ \frac{1}{9}(x-2)^2, & 2 \leq x \leq 5 \\ 1, & x > 5 \end{cases}$$
$$\alpha = 4, \beta = 5.5$$

$$2. F(x) = \begin{cases} 0, & x < 1 \\ \frac{1}{4}(x-1)^2, & 1 \leq x \leq 3 \\ 1, & x > 3 \end{cases}$$
$$\alpha = 0.5, \beta = 2$$

$$3. F(x) = \begin{cases} 0, & x < 3 \\ \frac{1}{4}(x-3)^2, & 3 \leq x \leq 5 \\ 1, & x > 5 \end{cases}$$
$$\alpha = 4, \beta = 4.5$$

$$4. F(x) = \begin{cases} 0, & x < 1 \\ \frac{1}{9}(x-1)^2, & 1 \leq x \leq 4 \\ 1, & x > 4 \end{cases}$$
$$\alpha = 3, \beta = 4$$

$$5. F(x) = \begin{cases} 0, & x < 0 \\ \frac{1}{25}x^2, & 0 \leq x \leq 5 \\ 1, & x > 5 \end{cases}$$
$$\alpha = 2, \beta = 3$$

$$6. F(x) = \begin{cases} 0, & x < 2 \\ \frac{1}{4}(x-2)^2, & 2 \leq x \leq 4 \\ 1, & x > 4 \end{cases}$$
$$\alpha = 2, \beta = 3$$

$$7. F(x) = \begin{cases} 0, & x < 3 \\ \frac{1}{4}(x-3)^2, & 3 \leq x \leq 5 \\ 1, & x > 5 \end{cases}$$
$$\alpha = 3, \beta = 5$$

$$8. F(x) = \begin{cases} 0, & x < 8 \\ (x-8)^2, & 8 \leq x \leq 9 \\ 1, & x > 9 \end{cases}$$
$$\alpha = 7, \beta = 10$$

$$9. F(x) = \begin{cases} 0, & x < 3 \\ \frac{1}{25}(x-3)^2, & 3 \leq x \leq 8 \\ 1, & x > 8 \end{cases}$$
$$\alpha = 4, \beta = 6$$

$$10. F(x) = \begin{cases} 0, & x < 2 \\ \frac{1}{16}(x-2)^2, & 2 \leq x \leq 6 \\ 1, & x > 6 \end{cases}$$
$$\alpha = 4, \beta = 5$$

Завдання 4

Задані математичне очікування m та середнє квадратичне відхилення σ нормально розподіленої випадкової величини x . Знайти ймовірність того, що x прийме значення, що належить інтервалу (α, β) , та ймовірність того, що абсолютна величина відхилення $x - m$ буде менше ε .

Варіант	m	σ	α	β	ε
1	15	2	9	19	3
2	14	4	10	20	4
3	13	4	10	21	8
4	9	3	9	18	6
5	8	4	8	12	8
6	12	5	12	22	10
7	11	4	13	23	6
8	10	8	14	18	2
9	7	2	6	10	4
10	6	2	4	12	4

Завдання 5

Випадкова величина x нормально розподілена з відомим середнім квадратичним відхиленням σ , відбірковим середнім $\bar{x}_B$, об'ємом вибірки n . Знайти довірчий інтервал для оцінки невідомого математичного очікування m з довірчою ймовірністю β .

Варіант	$\bar{x}_B$	σ	n	β
1	0	0,5	1	0,99
2	4	9,2	3	0,95
3	4	8,2	3	0,90
4	7	1,2	16	0,99
5	8	6,5	20	0,95
6	8	0,9	1	0,90
7	13	0,5	17	0,95
8	13	0,5	17	0,95
9	18	4,5	4	0,90
10	19	3,6	19	0,90

Завдання 6

За заданими статистичним розподілом вибірки знайти:

- 1) вибіркоче середнє $\bar{x}_B$;
- 2) вибіркочу дисперсію D_B ;
- 3) вибіркоче середнє квадратичне відхилення σ_B ;
- 4) ексцес та його середньоквадратичне відхилення;
- 5) асиметрію та її середньоквадратичне відхилення;
- 6) зробити висновок про вигляд статичного розподілу.

Варіант	i	1	2	3	4	5
1	x_i	10	12	20	25	30
	n_i	5	18	11	1	9
2	x_i	8	12	18	24	30
	n_i	2	20	7	1	5
3	x_i	30	40	50	60	70
	n_i	1	11	3	1	17
4	x_i	21	25	32	40	50
	n_i	8	8	13	2	18
5	x_i	10	12	16	18	20
	n_i	18	3	11	14	19
6	x_i	11	15	20	25	30
	n_i	19	5	18	8	20
7	x_i	12	16	21	26	30
	n_i	17	20	1	8	2
8	x_i	13	17	20	27	30
	n_i	7	9	1	12	1
9	x_i	14	18	23	28	30
	n_i	15	18	6	13	13
10	x_i	15	19	21	29	30
	n_i	13	17	6	4	9

Навчальне видання

ДАНИЛЕВСЬКИЙ Микола Прокопович

«Елементи теорії ймовірності»

Розрахунково-графічне завдання з дисципліни „Вища математика” (для самостійної роботи студентів 2 курсу денної форми навчання галузі знань “Геодезія та землеустрій” за напрямом підготовки 6.080101 – “Геодезія, картографія та землеустрій”)

Редактор: *М.З. Аляб'єв*

Комп'ютерне верстання: *Ю.П. Степась*

План 2010, поз. 137 М

Підп. до друку 07.07.2010
Друк на ризографі
Тираж 50 пр.

Формат 60x84 1/16
Ум. друк. арк. 0,4
Зам. № 6271

Видавець і виготовлювач:

Харківська національна академія міського господарства,
вул. Революції, 12, Харків, 61002

Електронна адреса: rectorat@ksame.kharkov.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи: ДК №731 від 19.12.2001